

Výstava Very Kekićové v Praze.

Vera Kekićová je umělkyně z Bosny a Hercegoviny. Výtvarné umění této balkánské země položené mezi Srbsko, Chorvatsko a Černou Horu je u nás téměř neznámé. Výjimkou je grafik a malíř Dževad Hozo, který výrazným způsobem svého tvůrčího nadání dokázal spojit výtvarné tradice své vlasti poznamenané silným muslimským vlivem ornamentu a kolorismu ve výtvarném umění, také s dalšími vlivy výtvarného umění působícími v této jižní slovanské zemi. Esteticky vizuálně barevným rozlišením prvků mužské a ženské polaroty ve spojení se symbolikou bělostných pilířů hřbitovních stél na představě dostředivosti života a smrti sunnitského islámu, do rámce modernismu a architektonismu. Jeho grafickou tvorbu mně bylo umožněno zhlédnout v roce 1969 v Praze v Paláci Kinských, na výstavě spolu s ním i dalších světově proslulých umělců; Hanse Hartunga, Antoni Tapiese, Jaspera Johnse.

Nyní po desetiletích jsem byl dostižen výtvarným dílem této balkánské země v galerii Státního úřadu pro jadernou bezpečnost na Senovážném náměstí v Praze. Vernisáž se konala 1. listopadu 2016 a zahájila ji paní Zvězdana Markovićová společně s autorkou vystavených děl. Dílo této umělkyně vychází z tradic její země, je vytvořeno jak na ornamentálních strukturovaných symbolech, tak také na vnějškově realistickém obrazovém vyjádření. Přejchod z jednoho do druhého je logický a má konceptuální podtext. Prvotní dojem působí poněkud chladně a divák má pocit, že všechno dobré co autorka zde ze svého díla přichystala, bylo zmrazeno, aby se uchovalo nadčasově aktuální, a teprve po čase vystoupilo z chladu tajemného imaginárního chladicího boxu do vyšších teplot, k mámivě provoněnému větvoví rozkvetlých stromů ze sadu života. Autorka vytváří svá díla kombinací malby a otisku a barevného podtisku, přičemž u podtisku využívá rozdílů nejen ve valérech v barvě, ale i jejich barevného posunu, např. od tmavě modré až na pozici suplující pařížskou modř. Její dílo je naplněno vnitřním napětím, přednost mají studené barvy, u barvy modré symbolizující prvek lidství a studené bílé jako symbolu lásky. Symbolika ženství v barvě červené tj. teplé, která v řadě případů přechází do barvy purpurové (považované obecně za symbol moci), jindy do fialové, která je v chromatickém okruhu barev barvou studenou. I u této autorky se objevují náznaky symboliky pomníčků, avšak spojených významově s láskou, životem a smrtí, které jsou ve zdejším reálném krajinném prostředí všudypřítomnou veličinou bosenských pomníčků patřících k typickému znaku této země. Autorka pochází ze Sarajeva, tam se narodila, ale v současnosti žije a tvoří v Trebinji v Republice Srbské, na pomezí Chorvatska a Černé hory. Muslimská tradice poznamenala tuto slovanskou zemi velmi silně, tváří v tvář pravoslaví a v Trebinji i přítomnosti katolictví. Umění je vedle svého, na výsost estetickému působení, i živým dokumentem doby, je spojeno svojí poplatností také genu loci, tak, jako je tomu v tomto případě. Přesto umění Very Kekićové souvisí svým vnitřním nábojem s universalitou našeho lidského světa. Je veskrze žensky půvabné a silně citově zabarvené. Dotýká se každého z nás, ať jde o muže či ženu. Její projev nám silou svého výtvarného sdělení napovídá, že žít život stojí za to, a pravdivě po celou dobu jeho lidském trvání.

Bylo mně potěšením na této, celý měsíc trvající výstavě, seznámit se s dílem malířky a grafičky Very Kekićové, a to nejen v jeho vnější podobě a estetické kvalitě, ale také je pochopit i ve smyslu jeho vnitřní výpovědi a umělecké podstaty.

Vladimír Procházka